

Disaster Risks and Needs Assessment Tool

Mga Risiko sa Kalamidad
ug Himan sa Pagsusi sa
Panginahanglan

.....
Usa ka Giya sa Gumagamit

Copyright © 2022 by the Philippine Disaster Resilience Foundation, Inc., Center for Disaster Preparedness, Office of Civil Defense - parties collectively known as the Philippine Preparedness Partnership (PHILPREP), the localized tripartite platform of the Asian Preparedness Partnership (APP) under the Asian Disaster Preparedness Center (ADPC) with support from the Bill and Melinda Gates Foundation and the United States Agency for International Development – Bureau of Humanitarian Assistance (USAID-BHA).

Philippine Disaster Resilience Foundation

2/F Employee Services Building,
Meralco Compound Ortigas Ave.
Pasig City 1600, Philippines
pdfcentral@pdf.org.ph

Talaan sa mga Sulod

Mensahe gikan sa PHILPREP Member Organizations	1
Kahubitan sa mga Termino.....	7
Mahitungod niining Giya sa Gumagamit.....	8
Mahitungod sa Checklist.....	9
Mga Risiko sa Kalamidad ug Pagpangandam sa Kalamidad	12
Nangihanglang Tool sa Pagsusi	
Pagkahuyang base sa Lokasyon.....	15
Gituohan nga Posibilidad sa mga Risiko sa Disaster	18
Imbentaryo sa Pagsusi sa Panginahanglan sa Pre Disaster	21
Gibati nga Lebel sa posibilidad sa mga epekto	30
Epilogue	37
Mapuslanon nga mga Link.....	38

A vertical dotted line of small white circles runs down the left side of the page.

MENSAHE GIKAN SA

Philippine Preparedness Partnership

Edwin M. Salonga

Country Program Manager, Philippines
Asian Disaster Preparedness Center (ADPC)

Ang timailhan sa usa ka mauswagong lokal nga ekonomiya mao ang presensya sa usa ka buhi nga micro, small and medium enterprise (MSME) sector. Dako ang papel niini sa pagpalambo sa ekonomiya sa Pilipinas tungod kay nagmugna kini og mga trabaho ug makapadasig sa 99.51% sa tanang negosyo nga naglihok sa nasud, nga nakamugna og 62.66% sa kinatibuk-ang mga katugbang sa negosyo, bisan pa niani, ang MSMEs maoy nag-antos sa mga katalagman.

Ang nagpadayon nga COVID-19 Pandemic nagpasiugda sa panginahanglan alang sa mga negosyo nga magbutang ug mekanismo aron masiguro ang pagpadayon sa mga operasyon aron sila mas makapangandam, makataubag, ug makabangon gikan sa mga kasamok nga naggikan sa mga peligro sa natural ug hinimo sa tawo nga mga hinungdan. Kining MSME Business Continuity Plan (BCP) Capability and Readiness Assessment Checklist nagtinguha sa pagtabang sa mga MSME owners ug managers, kon unsaon pagsiguro nga magpadayon ang negosyo kung adunay mga kalamidad. Dugang pa, ang checklist naningkamot sa pagpalambo sa kahibalo sa pagpadayon sa negosyo ug sa mga proseso niini ngadto sa pagtukod sa kalig-on sa negosyo.

Ingon sa Secretariat sa Asian Preparedness Partnership (APP), ang Asian Disaster Preparedness Center (ADPC) nagdayeg sa mga indibidwal ug organisasyon nga nagpalambo niining MSME BCP Capability and Readiness Assessment Checklist. Kami hingpit nga nagsuporta sa mga paningkamot sa Philippine Preparedness Partnership (PHILREP) sa pagpalig-on sa kapasidad sa MSMEs padulong sa pagkab-ot sa institutional ug community resilience. Kinahanglan nga magpadayon kita nga magtinabangay sa pagtukod sa labi ka luwas, makasukol sa katalagman, ug mapahiayangay sa pagbag-o sa klima nga mga sektor ug komunidad sa Pilipinas ug sa unahan.

Loreine B. Dela Cruz

Executive Director

Center for Disaster Preparedness (CDP)

Ang pagtukod ug pagpalig-on sa kapasidad usa ka hinungdanon nga bahin sa usa ka lig-on nga komunidad. Ang pagsiguro nga ang mga myembro sa komunidad sa lebel sa yuta nasangkapan sa husto nga kahibalo ug paagi sa pag-atubang sa mga peligro kinahanglan sa mga kapeligrohan modaghan matag tuig, ang kahuyang ug risgo nga lebel sa mga lokalidad padayon nga nagkataas, nga mosangpot sa mas dakong kadaot ug risgo nga lebel sa mga lokalidad padayon nga ngkataas, nga mosangpot sa mas dakong kadaot ug pagkawala sa kinabuhi ug niini nga sektor usa ka hampak sa pinansyal nga kalig-on ug kaluwasan sa nasud. Isip usa ka grupo nga adunay peligro,gikinahanglan nga ang mga MSME adunay maayong kagamitan sa pagkunhod sa ilang mga kahuyangan.Kini nga paningkamot nagsugod sa lebel sa pagsusi sa peligro.

Alang niini, ang MSME Disaster Risk and Needs Assesment Tool kay gilantaw aron mahatagan ang mga MSME Disaster Risk og katakus sa pagsukod sa ilang pagkahuyang sa mga peligro sa katalagman ug aron mahibal-an ang ilang kaugalingon nga mga panginahanglan sa mga termino sa kahibalo,kahanas,ug mga kapanguhaan aron makalikay, makapamenos,o makapamenos sa mga epekto sa mga katalagman sa ilang mga negosyo. Pinaagi nini nga himan,kini uban sa paglaum nga ang MSMEs makahimo sa pagkuha ang ilang bilihon nga unang lakad padulong sa pagpanalipod sa ilang mga negosyo,pag-amot ngadto sa mas lig-on nga ekonomiya sa Pilipinas.

Undersecretary Ricardo B. Jalad

Administrator, Office of Civil Defense (OCD)
Executive Director, National Disaster
Risk Reduction and Management Council
(NDRRMC)

Ang among mainitong pagpasalamat ug pahalipay sa Philippine Disaster Resilience Foundation, Center for Disaster Preparedness, ug sa tanang miyembro sa Asian Preparedness Partnership-Philippine Preparedness Partnership (APP-PhilPrep) sa malampusong publikasyon sa Micro, Small and Medium Enterprises (MSME) Mga Risgo sa Kalamidad ug Himan sa Pagsusi sa Panginahanglan. Laing resulta kini sa epektibong panagtambayayong tali sa gobyerno ug pribadong sektor aron masiguro nga ang nasod nga Pilipino mapanalipdan gikan sa kadaot sa mga kapeligrohan ug katalagaman.

Kami masaligon nga kini nga himan tinuod nga makahimo sa MSMEs sa pagsukod sa ilang pagkahuyang sa mga risgo sa kalamidad ug sa pagtino sa ilang kaugalingong mga panginahanglan sa mga termino sa kahibalo, kahanas ug mga kahinguhaan nga makahimo sa paglikay, pagkakunhod, o pagpagaan sa mga epekto sa mga katalagman sa ilang mga negosyo.

Samtang, nagpasalamat kami sa among sa among MSMEs sa ilang bilihon nga suporta sa tanan nga mga kalihokan sa nasud ingon man sa ilang kooperasyon sa paningkamot sa pagpangandam alang sa mga emerhensya ug aron mapanalipadan ang komunidad gikan sa mga katalagman sa mga katalagman.

Nalipay kami nga i-endorso kini nga himan sa pagtasa sa tanan namong MSMEs aron magamit nila kini sa pagtukod sa ilang kalig-on ug makahimo sa ilang kaugalingon nga magpadayon nakatampo sa pagmartsa sa nasud sa pag-uswag sa ekonomiya ug kauswagan.

Mabuhì!

Rene S. Meily

Pangulo

Philippine Disaster Resilience Foundation
(PDRF)

Ang MSMEs maoy pundasyon sa ekonomiya sa Pilipinas. Minilyon ang nagsalig niini nga mga negosyo alang sa panginabuhì ug trabaho. Ang pribadong sektor ilabinang nagsalig kanila sa pagbaligya sa ilang mga butang ug paghatod sa mga serbisyo. Kung adunay katalagman, sila ang usa sa labing grabe nga naigo ug busa ang pagpalig-on sa ilang kalig-on batok sa tanan nga mga matang sa peligro nanalipod usab sa atong ekonomiya.

Ang pagtukod sa ilang kapasidad nagsugod sa gagmay nga mga tag-iya sa negosyo nga nakasabut sa mga kapeligrohan nga sila huyang ug unsaon pagsagubang niini nga mga hulga. Ang Disaster Risk ug Disaster Preparedness Needs Assessment Tool motabang kanila dili lamang sa pag-ila niini nga mga risgo apan sa pagsiguro usab sa ilang kaugalingong mga panginahanglan sa mga termino sa kahibalo, kahanas ug mga kapanguhaan. Kini nga himan gihimo gikan sa panukiduki sa Social Development Research Center De La Salle University-Manila sa dihang nagpahigayon sila og mga interbyu sa mga MSMEs sa tibuok nasud, nangutana kanila mahitungod sa ilang kasinatian sa pagsagubang sa lain-laing mga kalamidad.

Ang Philippine Disaster Resilience Foundation (PDRF) ug ang ubang mga miyembro sa Philippine Preparedness Partnership (PHILPREP) naglaum nga kining praktikal nga himan makatabang sa mga MSME sa paghimo sa unang mga lakang aron mapanalipdan ang ilang kaugalingon ug ang ilang mga negosyo.

Dr. Alfredo Mahar Francisco A. Lagmay

Executive Director

University of the Philippines Resilience Institute
(UPRI)

Isip usa ka academic public service office sa Unibersidad sa Pilipinas pinaagi sa research, education, institution building, ug science-based hazards, risk, and vulnerability assessment, ang U.P. Ang Resilience Institute nag-abiabi sa pagpalambo sa risgo ug panginahanglan sa mga himan sa pagtasa alang sa mga practitioner sa pribadong sektor.

Sa usa ka nasud nga naladlad sa lainlaing mga kapeligrohan nga nagkagrabe lamang sa nagbag-o nga klima, ang mga MSME kinahanglan nga ikonsiderar ang mga katalagman ingon usa ka panguna nga hinungdan sa peligro aron matubag ug maminusan kung magtukod usa ka produktibo nga negosyo. Ang MSMEs, nga naglangkob sa dakong bahin sa panginabuhian sa nasud, kinahanglang mogamit og mga resilient practices aron masiguro ang usa ka lig-on nga ekonomiya bisan sa panahon sa kalamidad. Aron mapalambo ang ingon nga mga gawi, usa ka hingpit nga pagsusi sa mga peligro nga giatubang sa mga MSME panahon sa mga katalagman kinahanglan nga himuon. Ang Disaster Risks ug Disaster Preparedness Needs Assessment Tool usa ka praktikal ug accessible nga pamaagi nga nagsusi niini. Kini usa ka himan nga makatabang sa pag-ila sa mga kal-ang ug mga lugar aron mapalig-on ang pagkaandam sa katalagman. Isip usa ka bililhong haligi sa ekonomiya sa Pilipinas, ang kalig-on sa MSMEs nagpalig-on sa pinansyal nga kalig-on ug kalig-on sa nasud.

Pahalipay sa PDRF ug sa Philippine Preparedness Partnership sa ilang suporta.

Kahubitan sa mga Termino

Pagka-ekspos

Potensyal nga mga panghitabo nga may kalabotan sa katalagman nga mahimong mahitabo/mahitabo sa usa ka lugar.

Risgo

Usa ka kondisyon nga nag-predispose sa usa ka indibidwal sa posibleng peligro.

Pagkahuyang

Usa ka kahimtang nga naladlad sa posibilidad sa mga matang sa katalagman.

Lagmit

Ang kalagmaitan nga ang mga katalagman mahimong moigo sa usa piho nga lokasyon.

Pagpangandam sa Disaster

Ang kaandam sa usa ka organigasyon sa pagtubag sa mga katalagman pinaagi sa pag-ila sa mga lakang aron mas maayo nga matubag ang mga sangputatanan sa katalagman.

Nagkinahanglan ug Pagsusi

Usa ka proseso sa pagtino ug pagtubag sa mga panginahanglan ug mga kal-ang kalabot sa pagpangandam sa katalagman.

Bahin sa Giya sa Gumagamit

Kini nga giya gituyo aron matabangan ang mga tag-iya ug tagdumala sa Micro, Small and Medium Enterprise (MSME) kung giunsa paghimo sa kaugalingon kini nga checklist ingon man kung giunsa ang paghubad sa mga marka.

Mahitungod sa Checklist

Kini nga Disaster Risk and Disaster Preparedness Needs Assessment Checklist (DRDPNAC) gidesinyo aron maghatag usa ka himan nga magamit sa MSMEs aron masusi ang ilang pagkahuyag sa mga peligro sa katalagman ug aron mahibal-an ang ilang kaugalingon nga mga panginahanglanon bahin sa kahibalo, kahanas, ug kahinguhan aron mahimo, paglikay, pagpakunhod, o pagpagaan sa mga epekto sa mga katalagman sa ilang mga negosyo.

Ang pagporma sa mga butang sa checklist kay siyentipikanhong gipahibalo sa resulta panukiduki nga gihimo sa Social Development Research Center sa De La Salle University- Manila. Ang nasangpit nga panukiduki naglambigit sa mga pakighinabi sa grupo sa mga piniling MSMEs gikan sa Luzon, Visayas, ug Mindanao nga nakasugat og mga katalagman ug mga emerhensya nga sitwasyon kaniadto. Ang mahinungdanong mga interbyu sa informant gihimo usab sa mga lokal nga disaster risk reduction management officers ingon man sa mga represante sa Department of Trade and Industry. Duha ka validation workshops usab ang gipahigayon aron sa pagpangayo ug feedback ug mga suhestyon aron mas mapausbaw pa ang maong mga himan. Dugang pa, ang checklist gipakaylap usab sa mga kauban sa PDRF alang sa mga komento.

Ang himan adunay upat ka sa mga sangkap, nga mao, ang vulnerability assessment base sa lokasyon, gitan-aw nga posibilidad sa mga risiko sa katalagman, pre-disaster needs assessment inventory, ug gilantaw nga posibilidad sa mga epekto. Ang mga resulta niini nga mga component mahimong gamiton sa paghimo sa MSMEs sa ilang disaster preparedness plan ingon man sa ilang business continuity plan. Alang sa detalyadong giya sa pagpalambo sa plano sa pagpadayon sa negosyo, palihog tan-awa ang MSME Guide to Disaster Resilience nga gihimo sa PDRF kauban ang MSME Resilience Core Group sa 2020 nga madownload gikan sa <https://iadapt.pdf.org/resources/msme-guide-to-disaster-resilience/>

1. **Pagkahuyang base sa Lokasyon** (Vulnerability Based on Location)

Adunay 18 ka butang niini nga seksyon. Ang bisan unsang butang nga gitubag nga "oo" nagpaila nga ang MSMEs kinahanglan nga magpalambo sa mga kontrol sa aron matubag ang usa ka piho nga katalagman nga mahimong motungha tungod sa lahi nga mga kinaiya sa lokasyon sa negosyo. Alang sa katuyoan sa pag-iskor, matag "oo" nga tubag katumbas sa 1 puntos. "Dili" ug "Wala ko kahibalo" nga mga tubag katumbas sa walay mga punto.

2. **Giisip nga Posibilidad sa Disaster Risk** (Perceived Likelihood of Disaster Risks)

Kini nga seksyon adunay 12 ka aytem. Ilang gisukod ang gitanaw nga ang nagkalain- laing kalamidad mahimong mahitabo sa lugar nga posibleng makaapekto sa MSMEs. Alang niini nga bahin, ang mga respondendts gihangyo sa pagpakita sa ilang panglantaw pinaagi sa pagpili sa usa sa mosunod: kadughanang lagmit, lagmit, dili kaayo mahimo, ug layo.

3. **Pre-Disaster Nanginahanglan Assessment Inventory** (Pre-Disaster Needs Assessment Inventory)

Kini nga seksyon adunay 10 ka domain. Ang katuyoan sa kini nga imbentaryo mao ang pagtugot sa mga MSME nga makahunahuna kung unsang mga aspeto ang kinahanglan nilang pauswagon ingon man ang mga pagbag-o nga kinahanglan nilang buhaton o pagsagop aron masiguro nga mas andam sila kung adunay sila kung adunay epekto sa ilang negosyo. Ang matag tubag nga "dili" walay puntos. Kini nga imbentaryo magsilbi usab nga usa ka lista o menu kung unsa ang kinahanglan buhaton ug maandam aron makunhuran ang mga peligro ug kahuyang sa mga MSME. Ang butang nga adunay "dili" nga tubag nagpakita nga ang maong kahikayan kinhanglang sulbaron sa MSME. Ang mga resulta niini nga himan makatabang sa pagpahibalo sa plano sa pagpangandam sa kalamidad sa MSME.

Palihug timan-I nga kung ikaw adunay labaw pa sa duha ka MSMEs, kinahanglan nga mogamit ka nga lahi nga mga porma alang sa matag usa.

Mga Domain (Pre-Disaster Needs Assessment Inventory)	Numero sa mga Butang
Pisikal nga Bahin sa Imprastraktura sa Negosyo	8
Disaster Management Planning	15
Kapasidad nga Nalambigit sa Disaster Management	9
Pag-access sa Impormasyon	3
Mga butang/ Produkto	4
Equipment ug Tools	7
Panglawas, Kaluwasan, ug Kaayohan sa mga Empleyado	6
Panglawas, Kaluwasan, ug Kaayohan sa mga Kliyente	4
Mga Utility sa Serbisyo (Tubig, Elektrisidad, Komunikasyon, ug Transportasyon)	8
Sakup sa Seguro ug Mga Pag- angkon ug Kapasidad sa Pinansyal	6
Total	70

4. Gitan-aw nga lebel sa kalagmitan sa mga Epekto (Perceived Level of Likelihood of Impacts)

Adunay 49 ka butang niini nga seksyon. Kini nga seksyon nagtumong sa pagkahibalo sa perception sa MSMEs bahin sa posibilidad sa mga epekto sa pagkahibalo sa kalamidad. Ang mga opsyon sa pagtubag niini nga seksyon naglakip sa kadughanang “lagmit”, “lagmit”, “dili mahimo”, ug “hilit”.

Mga Risiko sa
Kalamidad ug
Himan sa Pagsusi sa
Panginahanglan

Profile sa Kompanya

1. Ngalan sa Kompanya: _____

2. Matang sa MSME:

___ Micro (1-9 empleyado)

___ Gamay (10-99 empleyado)

___ Medium (100-199 empleyado)

3. Lokasyon sa Empleyado:

4. Matang sa Negosyo (Industriya): Manufacturing

___ Akomodasyon ug mga Kalihokan sa Serbisyo sa Pagkaon

___ Wholesale ug Retail Trade

___ Mga Kalihokan sa Pinansyal ug Insurance

___ Mga Kalihokan sa Human Health ug Social Work

___ Impotmasyon ug Komunikasyon

___ Edukasyon

___ Ang uban, Palihog ipiho:

Mga Kaagi sa Kalamidad

1. 1. Unsang mga matang sa katalagman ang nasinati sa imong kompanya kaniadto? Palihog pagbutang ug ✓ sa espasyo nga katumbas sa imong tubag. Mahimo nimong susihon tanan nga mgamit.

___ Bagyo

___ Pagbaha

___ Tsunami

___ Linog

___ Pandemic sa Panglawas/Endemic/Epidemya (Tawo)

___ Pandemic sa Panglawas/Endemic/Epidemya (Mga Hayop)

- ___Sunog
 - ___Pagbuto sa Bulkan
 - ___Pagdagsang sa Bagyo
 - ___Ang Uban, palihog ipiho:
-

2. Hain sa mosunod nga mga risiko o epkto human sa kalamidad ang nasinati sa imong negosyo o kompanya? Palihog ug □ sa luna nga katumbas sa imong tubag. Mahimo nimong susihon ang tanan nga aplikasyon.

- ___Kadaot sa Kabtangan
- ___Pagkadaot sa kagamitan
- ___Pagkadaot sa mga pasilidad sa komunikasyon
- ___Pagkawala sa kita
- ___Pagkawala sa Trabaho
- ___Retrenchment sa mga empleyado
- ___Pagkawala sa kinabuhi
- ___Pagkawala sa mga kustomer
- ___Pagkadaot sa mga dokumento sa kompanya
- ___Pagkunhod sa kita/ginansya
- ___Pagtaas sa presyo sa hilaw nga materyales
- ___Pagkabalda sa supply chain

Kung adunay uban nga wala hisgoti sa ibabaw, palihog ipakita sa luna nga gihatag sa ubos:

Palihog basaha ang mga pahayag sa ubos. Kung sa imong hunahuna ang pahayag magamit sa imong negosyo, palihug pagbutang og marka sa tsek ✓ sa kahon nga katumbas sa imong tubag. Ang mga butang tubagon sa oo,dili,ug wala ako kahibalo. Kung “oo” ang imong tubag, adunay usa ka puntos. Ang “dili” ug “Wala ko kahibalo” nga mga tubag wala’y katumbas nga puntos. Palihug isulat ang katugbang nga gidaghanon sa mga puntos alang sa matag aytem sa katapusan nga kolum.

Lokasyon	Oo (1)	Dili (0)	Wala ko Kahibalo (0)	Puntos
1. Ang imong site sa negosyo ba nahimutang ubos sa 100 ka pye ang gilay-on gikan sa suba ?				
2. Ang imong site sa negosyo ba nahimutang ubos sa 100 ka tiil ang gilay-on gikan sa dagat?				
3. Ang imong site sa negosyo ba nahimutang ubos sa 100 ka pye ang gilay-on gikan sa usa ka linaw?				
4. Kini ba nahimutang sunod usa ka mas taas nga impraktraktura (sama sa tag-asa nga mga bilding)?				
5. Ang imong negosyo ba nahimutang sa o sa tiilan sa usa ka titip nga bakilid?				
6. Ang imong negosyo ba nahimutang sa ubos nga mga lugar (sa o duol sa lebel sa dagat) o lugar nga daling mabahaan?				
7. Ang imong negosyo ba nahimutang sa usa ka lugar nga puno sa tawo?				
8. Ang imong negosyo ba nahimutang sa usa ka dasok populated residential area?				
9. Ang imong negosyo site ba gitukod duol establisemento sa negosyo?				

Lokasyon	Oo (1)	Hindi (0)	Hindi ko alam (0)	Puntos
10. Ang imong business site ba gitukod sa lugar nga giklasipikar sa imong LGU nga delikado?				
11. Ang imong lugar sa negosyo ba gitukod duol sa usa ka bulkan ug sulod sa 6 ka kilometro nga danger zone ?				
12. Ang imong negosyo site ba gitukod sunod o duol sa usa ka gasolinahan (ie, ubos sa 100 metros)?				
13. Ang imong site sa negosyo ba gitukod sa atubangan o duol(ubos sa 100 metros ang gilay-on) usa ka aksidente prone area?				
14. Natukod ba ang imong lugar sa negosyo sa usa ka panagbangi o lugar nga gipuhunan sa bayolente (gubat, kapintasan, mga kalihukang ekstresimista, presensya sa NPA)?				
15. Ang imong lugar sa negosyo ba gitukod duol, sunod, o duol sa usa ka dako nga kahoy (mas taas pa sa establimento)?				
16. Ang imong site sa negosyo ba gitukod duol, sunod, duol sa dili luwas nga pag- instalar sa wire sa kuryente ?				
17. Ang imong negosyo ba gitukod duol sa publiko merkado, mga mall, o sentro sa komersiyo ?				
18. Ang imong negosyo ba gitukod duol sa usa ka aktibo nga sayup linya?				
Kinatibuk-ang mga Puntos				

Palihug tan-awa ang mga lamesa sa ubos para sa interpretaston sa imong iskor.

Puntos	Risgo
0	Walay Risgo
1-10	Ubos nga Risgo
11-19	Kasarangan nga Risgo
Labaw sa 20	Taas nga Risgo

Paghubad

- ▶ Ang usa ka puntos tali sa 4 ug 13 nagpasabut nga kasarangan hangtod sa taas nga pagkaladlad sa peligro. Ang usa ka puntos nga labas sa 13 nagpasabut nga ikaw nahimutang sa usa ka labi ka taas nga peligro nga lokasyon, nga kinahanglan relokasyon.
- ▶ Kung kasarangan hangtod taas imong lebel sa exposure ,palihog konsultaha ang imong LGU para matan-aw nga giisip nga peligroso. Mahimo usab nimong bisitahan ang <https://hazardhunter.georisk.gov.ph/> para makahibalo pa bahin sa status sa imong lokasyon.
- ▶ Bisan kung gamay ang imong marka,kinahanglan ka gihapon nga maghimo usa ka plano sa pagdumala sa katalagman nga nagtubag sa mga potensyal nga peligro nga mahimo nimong atubangon sa umaabot ingon usa ka caveat, ang pag-iskor gituyo aron mahatagan ka usa ka kinatibuk-ang litrato sa posible nga kadako sa mga potensyal nga peligro nga mahimo nimong masugatan. Bisan pa, palihug timan-i nga ang usa ka peligro mahimo'g makamugna mga negatibo nga epekto sa imong negosyo.
- ▶ Alang sa mas detalyado nga pagsusi sa risgo, palihog tan-awa ang MSME Guide to Disaster Resilience nga mahimong ma-access sa <https://iadapt.pdrf.org/resources/msme-guide-to-disaster-resilience/>

Sa imong opinyon, unsa ang lebel sa posibilidad nga ang bisan unsang mga katalagman nga gilista sa ubos mahitabo sa imong lugar?

Palihug tubaga ang mga aytem base sa imong nangaging mga kasinatian ug sa imong kahibalo bahin sa imong lugar. Tungod kay kini usa ka personal(subjective) nga pagtasa, gawasnon ka sa pag-ila o pagtino sa lebel sa posibilidad nga kini nga mga panghitabo mahitabo.

Aron matabangan ka sa imong pagtimbangtimbang, mahimo nimong hunahunaon kini nga mga kahulugan:

Labing Lagmit

Sigurado ka nga kini mahitabo;

Lagmit

Medyo sigurado ka nga kini mahitabo;

Dili Mahimo

Sigurado ka nga dili kini mahitabo;

Hilit Nga

Sigurado ka nga kini dili gyud mahitabo.

Kung ang imong tubag “Labing Lagmit”, makakuha ka ug 3 puntos. Kung ang imong tubag ka “Lagmit”, makakuha ka ug 2 puntos. Samtang kung ang imong tubag “Dili mahimo”, kini katumbas sa 1 puntos. Usa ka “Hilit nga” nga tubag katumbas sa walay mga puntos.

Tubag	Puntos
Labing Lagmit	3
Lagmit	2
Dili Mahimo	1
Hilit nga	0

Palihug pagbutang ug (✓) sa kahon nga katumbas sa imong tubag.

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
1. Bagyo					
2. Linog					
3. Pagbaha					
4. Pagdahili sa Yuta					
5. Tsunami					
6. Pagdagsang sa Bagyo					
7. Pandemic/endemic/epidemya (tawo)					
8. Pandemic/endemic/epidemya (kahayupan o manukan)					
9. Kalayo					
10. Pagbuto sa Bulkan					
11. El Niño					
12. La Niña					
Kabuuang Puntos					

Palihug tan-awa ang lamesa sa ubos para sa interpretasyon sa imong iskor.

Puntos	Risgo
0	Walay Risgo
1-10	Ubos nga Risgo
11-19	Kasarangan nga Risgo
20-36	Taas nga Risgo

Paghubad

- ▶ Bisan unsa pa imong marka(gawas kung 0),kinahanglan nimo nga seryoso nga ikonsederar ang pagkonsulta sa imong Local Disaster Risk Reduction Management Office (LDRRMO), mga inhenyero sa imong kompanya (kung naa),o bisan unsang may kalabotan nga organisasyon sa gobyerno ug non-government aron mahibal-an ang angay nga mga interbensyon. Nga mahimo aron masiguro nga ang mga epekto sa bisan unsang katalagman nga mahimo sa imong lugar mahimong maminusan.Ang pagbalhin ngadto sa laing lokasyon mahimong isipon, ilabina niadtong adunay marka nga 10 pataas.
- ▶ Kung ang imong marka mahulog sa taliwala sa 1 ug 36,ang imong kompanya kinahanglan nga moagi sa pagbansay aron makahimo sa usa ka komprehensibo nga plano sa pagpadayon sa negosyo ug plano sa pagpangandam sa katalagman.

Kini na imbentaryo nagtumong sa pagtino kung aduna ka na o wala nga mga kahinguhaan, imprakstraktura, kahanas, kapasidad, protocol, kahikayan, ug igo nga kawani aron maminusan o maminusan ang potensyal nga negatibo nga epekto sa mga katalagman nga ang matag usa sa mga pahayag sa ubos ug malulotong butangi ug tsek sa kahon nga ✓ katumbas sa imong tubag. Ang tubag nga oo makakuha og 1 puntos samtang ang tubag nga “dili” walay katumbas nga puntos ang kahong tumutumbas sa iyong sagot.

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
Pisikal nga Kinaiya sa Business Infrastructure (Physical Features of the Business Infrastructure/Safety Protocols)			
1. Ang imong negosyo site/ pabrika/ establushemeent gitukod gamit ang durable nga mga materyales?			
2. Ang imong site sa negosyo/pabrika/ establishment ba gitukod gamit ang firewall?			
3. Ang imong negosyo/ pabrika/ establisar naa bay compliant nga emergency fire exit/s? (pananglitan, tukma nga gimarkahan, andunay suga nga pang-emergency, ug uban pa)			
4. Ang imong mga pultahan sa kabinet na-install ba sa mga slidng bolts o child proof latches?			
5. Nagpahigayon ka ba ug regular nga srstructural maintenance check -up? (regular nga nakaiskedyul paginspeksyon sa mga building ug kagamitan,panglitan, binulan kada quarter, ug uban pa)			
6. Ikaw ba o bisan asa sa imong negosyo/ kompanya kahibalo ang mga emplayo unsaon pag-assess sa kaluwasan ug kalig-on sa imong lugar sa negosyo batok sa mga bagyo at linog?			
7. Aduna ka bay kopya sa pinakabag-o/ updated nga bersyon sa hazard map sa inyong barangay?			
8. Kanunay ba nimong hisgutan ang mapa sa peligro uban sa imong mga empleyado? (tuig nga basehan)			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
Pagplano sa Pagdumala sa Kalamidad (Disaster Management Planning)			
9. Aduna ka bay plano sa pagibakwit alang sa imong kompanya nga gibutang sa mga estratehikong lugar?(Dili lang limitado sa evacuation map)			
10. Adunay ka bay plano sa pagbawi sa wa pa ang katalagman?			
11. Nagpahigayon ka ba ug pagbansay- bansay kalabot sa imong pre-disaster recovery plan kada tuig?			
12. Adunay ka bay panginahanglon human sa kalamidad mekanismo sa pagtasa?			
13. Aduna ka bay grupo o grupo sa empleyado nga makaserbisyo sa internal nga pagtubag sa kalamidad na grupo?			
14. Aduna ka bay contingency ug fallback nga mga plano uban sa imong mga suppliers sa pagtubag sa mga panginahanglan human sa katalagman?			
15. Aduna ka bay makita nga lista sa kontak sa emergency aron magamit sa pagtawag sa panahon ng emergency?			
16. Aduna ka bay makitang evacuation map sa imong establimento?			
17. Naghimo ka ba ug mga safety drills aron sa pagtimbang-timbang sa pagpangandam sa kalamidad kada tuig?			
18. Aduna ka bay sistema o mekanismo sa sayo nga pagpahibalo aron masiguro ang dali nga pagbakwit?			
19. Aduna ka bay system o plano nga gipahimutang sa pagsiguro sa husto nga pagpuli sa dokumento?			
20. Aduna ka bay pre-set sa employee succession plan para sa mga importantent personnel lakip na ang imong kaugalingon isip tag-iya kung mawad-an ka sa kapasidad tungod sa kalamidad?			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
21. Nagpadayon ka ba sa mga back-up nga mga file o pagtipig sa datos(offsite o cloud servers) nga adunay seguridad ug proteksyon sa sistema?			
22. Nasiguro ba ang imong mga dokumentosa usa ka fire-proof storage (e.g., vault)?			
23. Naa ka bay alternatibong site kung sakali ang imong kasamtangan nga site sa Negosyo dili magamit pagkahuman sa usa ka katalagman?			
Kapasidad nga Nalambigit sa Disaster Management (Disaster Management-Related Capacity)			
24. Nakatambong ka ba o bisan kinsa sa imong mga empleyado sa Negosyo/kompanya sa pagbansay sa pagdumala sa pagpaminus sa risiko sa katalagman sa miaging duha ka tuig?			
25. Naa ka ba o bisan kinsa sa imong Negosyo/kompanya ang mga empleyado mitambong sa pagbansay sa MDRRM sa miaging duha ka tuig?			
26. Nakatambong ka ba o bisan kinsa sa imong mga empleyado sa Negosyo/kompanya sa usa ka pag bansay o workshop bahin sa pagplano sa pagpadayon sa Negosyo sa miaging duha ka tuig?			
27. Nakatambong ka ba o bisan kinsa nga mga miyembro sa imong negosyo o kompanya sa usa ka insidente/emershensya nga pagbansay sa kaluwasan o seminar sa miaging duha ka tuig? (pananglitan, alang sa baha, linog, etc.)			
28. Nailhan na ba nimo ang mga personahe nga gitahasan sa pagpadali sa pagbakwit?			
29. Nakaila ka ba sa mga personahe nga gitahasan sa pagsusi sa gas, tubig, ug kuryente sa wala pa pagbakwit?			
30. Ang imong kompanya ba adunay plano sa pagbakwit sa pagbalhin sa mga butang, hilaw nga materyales, ug ubang mga ekipo ngadto sa mas luwas nga lokasyon human sa katalagman?			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
31. Ikaw ba o ang imong mga empleyado adunay kahanas sa paghimo sa mga operasyon sa negosyo online kung ang mga protocol sa kahimsog nagdili sa mga transaksyon sa nawong sa nawong?			
32. Aduna ka bay kapasidad sa pagbalhin ngadto sa online nga mga proseso kung ang sitwasyon dili motugot sa atubangay sa pinansyal nga mga transaksyon sa mga kauban ug kustomer?			
Mga-access sa Impormasyon (Access to Information)			
33. Aduna ka bay dali nga magamit nga mga tinubdan sa impormasyon bahin sa mga potensyal nga katalagman nga mahimong maigo sa imong lugar?			
34. Aduna ka bay impormasyon o kahibalo sa mga evacuation sites nga giila sa inyong lugar?			
35. Maka-access ka ba dayon sa health protocols nga gihatag sa imong LGU o sa nasudnong gobyerno?			
Mga butang/Produkto (Goods/Products)			
36. Aduna ka bay alternatibong tinubdan sa hilaw nga materyales/mga butang kong ang imong regular nga supplier/s dili makahatag sa maong mga materyales tungod sa kalamidad?			
37. Aduna ka bay luwas nga storage area para sa o sa imong produkto o produkto?			
38. Ang mga butang, mga produkto, ug mga epiko ba gibutang sa taas nga mga dapit?			
39. Nag-stock ka ba og hilaw nga materyales para sa emerhensya mga katuyoan?			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
Equipment ug Tools (Equipment and Tools)			
40. Tag-iya ba nimo ang mga kagamitan nga gipadagan sa solar (pananglitan, alang sa charger, alang sa suga)?			
41. Tag-iya ka ba ug generator set?			
42. Nagbaton ka ba og emergency safety equipment nga gitipigan sa imong kompanya o lugar sa negosyo?			
43. Aduna ka bay fire extinguisher sa imong establisemento?			
44. Aduna ka bay hagdan nga makaikyas nga magamit sa panahon sa emerhensya?			
45. Aduna ka bay nagtrabaho nga emergency nga suga sa imong establisemento?			
46. Ang imong mga pultahan ba sa gawas?			
Panglawas, Kaluwasan, ug kaayohan sa mga Empleyado (Health, Safety, and Welfare of Employees)			
47. Ang imong mga empleyado sakop sa mga panglawas insurance?			
48. Aduna ka bay emergency/first aid kit?			
49. Aduna ka bay health protocols aron makontrol ang pagkaylap sa mga sakit (pandemic)?			
50. Aduna ka bay mekanismo nga gipahimutang aron makahatag ug pinansyal nga tabang sa mga empleyado human sa kalamidad?			
51. Naghimo ka ba og cross training sa imong mga empleyado aron makahimo sa cross deployment kung gikinahanglan human sa kalamidad?			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
52. Aduna ka bay plano sa komunikasyon aron makontak nimo ang imong mga empleyado?			
Panglawas, Kaluwasan, ug Kaayohan sa mga Kliyente (Health, Safety, and Welfare of Clients)			
53. Aduna ka bay mekanismo sa pagsubay sa kontak?			
54. Aduna ka bay mga protocol sa panglawas aron masiguro nga luwas ang imong mga kliyente gikan sa pandemya?			
55. Aduna ka bay plano sa pagbakwit alang sa mga kliyente kung adunay emerhensya?			
56. Aduna ka bay mekanismo aron maseguro nga ang imong mga loyal o regular nga mga kliyente makahimo gihapon sa pag-patronize sa imong mga serbisyo/produkto/mga butang?			
Mga Utility sa Serbisyo (Tubig, Elektrisidad, Komunikasyon, ug Transportasyon) (Water, Electricity, Communication, and Transportation)			
57. Aduna ka bay alternatibong pag-access sa mga utilities (tubig, kuryente, ug komunikasyon) kung adunay kalamidad?			
58. Aduna ka bay alternatibong paagi sa paghatod sa imong mga produkto/produkto human sa kalamidad?			
59. Aduna ka bay alternatibong tinubdan sa kuryente o back-up nga suplay sa kuryente kung mapalong ang kuryente tungod sa kalamidad?			
60. Aduna ka bay alternatibong tinubdan sa tubig o back-up nga suplay sa tubig kung maapektuhan ang imong tinubdan sa tubig tungod sa kalamidad?			

Mga Pahayag	Oo (1)	Dili (0)	Puntos
61. Adunay ka bay pasibilidad sa transportasyon nga ihatag sa imong mga empleyado kung dili sila maka-report sa trabaho tungod sa paralysis nga transportasyon?			
62. Aduna ka bay kawani o bisan kinsa nga imong kaila nga makasusi sa mga electrical wirings human sa kalamidad?			
63. Aduna ka bay kawani o bisan kinsa nga nakaila nimo niana masusi ba ang mga tubo sa tubig sa imong kompanya?			
64. Aduna ka bay kawani o bisan kinsa nga imong kaila nga makasusi sa mga gamit sa kuryente human sa kalaamidad?			
Insurance Coverage ug Claims ug Financial Capacity			
65. Aduna ka bay insurance sa imong negosyo?			
66. Nasangkapan ka bas a pag-atubang sa mga claim sa insurance?			
67. Sakop ba sa imong insurance ang hilaw nga materyales ug imbentaryo?			
68. Aduna ka bay emergency savings o sinking funds para sa imong negosyo?			
69. Nahibal-an ba nimo ang potensyal nga mga bintana sa pinansyal alang sa mga pautang ug mga grant, kung gikinahanglan?			
70. Aduna ka bay dali nga pag-access sa pasibilidad sa pautang aron makapadayon sa operasyon pagkahuman sa kaatalagman?			
Puntos			

Aron mahibal-an kung unsa nga mga lugar ang mas andam ka sa uban, mahimo nimong sundon ang pag-iskor nga gipakita sa panig-ingnan sa ubos.

Mga domain	Numero sa mga butang	Score (kinatikbuk-ang gidaghanon sa oo nga mga tubag gibahin sa kinatikbuk-ang gidaghanon sa mga aytem x 100)
Pananglitan	5	5/7= 71%

Mga domain	Mga numero Sa mga butang	Puntos
Pisikal nga Bahin sa Imprastraktura sa Negosyo/ Mga protokol sa kaluwasan	8	
Disaster Management Planning	15	
Kapasidad nga nalambigit sa Disaster Management	9	
Pag-access sa Impormasyon	3	
Mga butang/Produkto	4	
Equipment ug Tools	7	
Panglawas, Kaluwasan, ug Kaayohan sa mga Empleyado	6	
Panglawas, Kaluwasan ug Kaayohan sa mga Kliyente	4	
Mga Utility sa Serbisyo (Tubig, Elektrisidad, Komunikasyon, ug Transportasyon)	8	
Insurance Coverage ug Claims ug Financial Capacity	6	
Total	70	

Alang sa composite scoring, kini ang interpretasyon.

Grado	Paghubad
1-17	Dili gyud andam
18-36	Dili igo nga pagkaandam (Kinahanglan pagpauswag)
37-53	Igong giandam
54-70	Giandam pag-ayo

Paghubad

- ▶ Kung ang imong marka nahulog sa taliwala sa 1 ug 36, kinahanglan nimo nga seryoso nga ikonsiderar ang pagpatuman sa mga protocol, kahikayan, ug mga pamaagi nga wala pa sa lugar. Mahimo ka nga motambong sa mga pagbansay o mokonsulta sa angay nga mga awtoridad aron mahibal-an ang pipila ka mga estratehiya kung giunsa ang labing kaayo nga pagsunod sa mga sumbanan.
- ▶ Ang bisan unsang tubag nga “dili” nagpakita nga kinahanglan nimong tagdon ang ingon nga kahikayan sa imong negosyo o kompanya aron madugangan ang imong kapasidad sa pagdumala sa mga epekto sa katalagman.

BAHIN IV

Gibati nga lebel sa Posibilidad sa mga Epekto

Bahin IV-A

Sa imong opinyon, unsa ang lebel sa posibilidad nga ang imong kompanya/negosyo makasinati ug mga peligro o peligro pagkahuman sa bagyo (signal 2 o mas taas)?

Palihog tubaga ang mga aytem base sa imong nangaging mga kasinatian ug sa imong kahibalo bahin sa imong lugar. Tungod kay kini usa ka personal (subjective) nga pagtasa, gawasnon ka sa pag-ila sa lebel sa posibilidad nga kini nga mga panghitabo mahitabo.

Aron matabangan ka sa imong pagtimbangtimbang, mahimo nimong hunahunaon kini nga mga kahulugan:

Labing Lagmit

Sigurado ka nga kini mahitabo;

Lagmit

Medyo sigurado ka nga kini mahitabo;

Dili Mahimo

Sigurado ka nga dili kini mahitabo;

Hilit Nga

Sigurado ka nga kini dili gyud mahitabo.

Kung ang imong tubag “Labing lagmit”, adunay ka 3 puntos. Kung ang imong tubag “lagmit”, aduna kay 2 puntos. Samtang kung ang imong tubag “dili mahimo”, kini katumbas sa 1 puntos. “hilit” nga tubag walay katumbas nga mga punto.

Tubag	Puntos
Labing lagmit	3
Lagmit	2
Dili mahimo	1
Hilit	0

Palihug pagbutang ug tsek (✓) sa kahon nga katumbas sa imong tubag.

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
1. Kadaot sa Kabtangan					

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
2. Pagkadaot sa Kagamitan					
3. Pagkawala sa kinabuhi (mga empleyado)					
4. Pagbaha					
5. Pagdagsang sa bagyo					
6. Erosion/ Pagdahili sa yuta					
7. Pagkasamad					
8. Pagkawala sa kuryente					
9. Pagkawala sa suplay sa tubig					
10. kadaot sa transportasyon					
11. Pagkawala sa kinabuhi (kahayupan/ manukan)					
12. Kadaot sa mga dokumento					
13. Pagpangawat					
14. Kadaot sa mga pasilidad sa komunikasyon					
15. Nabalda ang kadena sa suplay					
16. Pagkawala sa mga Kustomer					
17. Pagkawala sa Kapital					
18. Pagsira sa negosyo (Pagkamatay sa tag-iya/ pagkabangkarota/wala nay suplay sa hilaw nga materyales/ mibalhin sa laing negosyo)					
Kinatibuk-ang Puntos (Bahin IV-A)					

Bahin IV-B

Sa imong opinyon,unsa ang lebel sa posibilidad ang imong kompanya/negosyo makasinati ug mga peligro pagkahuman sa linog?

Palihug tubaga ang mga aytem base sa imong nangaging mga kasinatian ug sa imong kahibalo bahin sa imong lugar. Tungod kay kini usa ka personal(subjective) nga pagtasa,gawasnon ka sa pag-ila sa lebel sa posibilidad nga mahitabo kini nga mga pangjhitabo.

Aron matabangan ka sa imong pagtimbangtimbang,mahimo nimong hunahunaon kini nga mga kahulugan:

Labing Lagmit

Sigurado ka nga kini mahitabo;

Lagmit

Medyo sigurado ka nga kini mahitabo;

Dili Mahimo

Sigurado ka nga dili kini mahitabo;

Hilit Nga

Sigurado ka nga kini dili gyud mahitabo.

Kung ang imong tubag Labing lagmit,adunay ka 3 puntos. Kung ang imong tubag Lagmit, aduna kay 2 puntos. Samtang kung ang imong tubag Dili Mahimo,kini katumbassa 1ka puntos. Ang “Hilit nga” tubag walay katumbas nga mga puntos.

Tubag	Puntos
Labing Lagmit	3
Lagmit	2
Dili Mahimo	1
Hilit nga	0

Palihug pagbutang ug (✓) sa kahon nga katumbas sa imong tubag.ang

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
19. Kadaot sa Kabtangan					
20. Pagkadaot sa Kagamitan					

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
21. Pagkawala sa kinabuhi (mga empleyado)					
22. Pagbaha					
23. Pagdagsang sa bagyo					
24. Pagbanlas					
25. Pagkasamad					
26. Pagkawala sa Kuryente					
27. Pagkawala sa suplay sa tubig					
28. Kadaot sa transpotasyon					
29. Pagkawala sa kinabuhi (kahayupan/manukan)					
30. Kadaot sa mga dokumento					
31. Nabalda ang kadena sa suplay					
32. Pagkawala sa Kustomer					
33. 33. Pagkawala sa Kapital					
34. Pagkasira sa negosyo					
Kinatubuk-ang Puntos (Bahin IV-B)					

Bahin IV-C

Sa imong opinion, unsa ang lebel sa posibilidad nga ang imong kompanya/negosyo makasinati ug negatibong epekto pagkahuman sa pagbuto sa bulkan?

Palihog tubaga ang mga aytem base sa imong nangaging mga kasinatian ug sa imong kahibalo bahin sa imong lugar. Tungod kay kini usa ka personal (subjective) nga pagsusi, gawasnon ka sa pag-ila sa lebel sa posibilidad nga kini nga mga epekto mahitabo.

Kung sa imong hunahuna dili ka maapektuhan sa pagbuto sa bulkan (pananglitan, wala’y bulkan sa lugar o dili kini posible nga maabut sa pagkahulog sa abo ug uban pang mga peligro), palihug susiha ang kapilian nga “hilit’ alang sa tanan nga mga butang. Palihug timan-i, bisan pa, nga ang pagbuto sa bulkan mahimong mobuto sa abo, lava, solidong mga bato, ug mga gas nga mahimong hinungdan sa pagkabalda bisan sa mga lugar nga milyan ug milya ang gilay-on (redcross.org). Palihug ayaw biyai nga blangko ang mga butang.

Aron matabangan ka sa imong pagtimbangtimbang, mahimo nimong hunahunaon kini nga mga kahulugan:

Labing Lagmit

Sigurado ka nga kini mahitabo;

Lagmit

Medyo sigurado ka nga kini mahitabo;

Dili Mahimo

Sigurado ka nga dili kini mahitabo;

Hilit Nga

Sigurado ka nga kini dili gyud mahitabo.

Kung ang imong tubag Labing lagmit,adunay ka 3 puntos. Kung ang imong tubag Lagmit, aduna kay 2 puntos. Samtang kung ang imong tubag Dili Mahimo,kini katumbassa 1ka puntos. Ang “Hilit nga” tubag walay katumbas nga mga puntos.

Tubag	Puntos
Labing lagmit	3
Lagmit	2
Dili Mahimo	1
Hilit nga	0

Palihug pagbutang ug (✓) sa kahon nga katumbas sa imong tubagang.

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risgo				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
35. Kadaot sa kabtangan					

Mga Peligro	Gibati nga lebel sa Risiko				Puntos
	Libing Lagmit (3)	Lagmit (2)	Dili Mahimo (1)	Hilit Nga (0)	
36. Pagkadaot sa kagamitan					
37. Pagkawala sa kinabuhi (mga empleyado)					
38. Pagkasamad					
39. Pagkawala sa kuryente					
40. Pagkawala sa suplay sa tubig					
41. Kadaot sa transportasyon					
42. Pagkawala sa kinabuhi (kahayupan/ manok)					
43. Kadaot sa mga dokumento					
44. Pagpangawat					
45. Pagkadaot sa mga posibilidad sa komunikasyon					
46. Nabalda nga kadena sa suplay					
47. Pagkawala sa mga kustomer					
48. Pagkawala sa kapital					
49. Pagsira sa negosyo					
Kinatibuk-ang Puntos (Bahin IV-C)					

Alang niini nga seksyon, palihog idugang an imong iskor (Bahin IV-A ngadto sa IV-C). Ang lamesa sa ubos nagpakita sa interpretasyon sa mga resulta.

Kinatibuk-ang mga Punto	Paghubad
1-37	Ubos nga Exposure
38-74	Kasarangan nga Exposure
75-111	Taas nga Exposure
112-147	Taas kaayo nga Exposure

Paghubad

- ▶ Ang usa ka marka sa taas kayo nga pagkaladlad (tali sa 112 ug 147) nagpasabot nga ikaw mahimong daling maapektuhan sa lain-laing mga epekto sa katalagman. Tingali kini tungod sa imong lokasyon karon. Mahimo nimong ikonsiderar ang pagbalhin.
- ▶ Ang iskor nga kasarangan ngadto sa taas (tali sa 38 ug 111) nagkinahanglan nga kinahanglan nimong hunahunaon pag-ayo ang posibleng mga epekto sa kalamidad sa paghimo sa plano sa pagpangandam sa kalamidad o plano sa pagpadayon sa negosyo. Mahimo nimong konsultahon ang imong Local Disaster Risk Reduction Management Office (LDRRMO), mga hingtungdan nga Non-Governmental Organization nga naglihok sa imong lugar, ug mga ahensya sa gobyerno nga makatabang sa paghatag og teknikal nga tabang aron makahimo sa pagplano bahin sa mga estratehiya aron maminusan o kung dili malikayan kini nga mga epekto gikan sa nahitabo.
- ▶ Bisan kung ang imong iskor tali sa 1 ug 37, wala kini magpasabut nga hingpit ka nga luwas gikan sa pagsinati sa mga epekto sa katalagman. Busa, kini nga gitan-aw nga mga epekto kinahanglan nga tagdon sa imong plano sa pagpangandam sa katalagman ingon man sa imong plano sa pagpadayon sa negosyo.

EPILOGUE

Sa paningkamot nga matukod ang disaster resilience sa mga komunidad ug negosyo, ang Philippine Disaster Resilience Foundation (PDRF), kauban ang mga kauban nga organisasyon niini, nagpahigayon usa ka pagtuon aron mahibal-an ang mga peligro sa katalagman nga mahimong atubangon sa MSMEs sa umaabot ug mahibal-an ang ilang lainlaing mga panginahanglanon aron mahan-ay. Aron sila mahimong lig-on ug maandam kon ang mga katalagman maigo sa ilang komunidad.

Sa particular, kini nga himan gidesinyo aron ang MSMEs mas mahibawan bahin sa mga risgo sa katalagman nga ilang masugatan sa umaabot, ug ang mga kahinguhaan (infrastructural, tawhanon, ug pisikal), proseso, ug organisasyonal nga mga kahikayan nga kinahanglan ibutang sa lugar. Aron masiguro ang pagkaandam ug kalig-on sa katalagman. Gilauman nga ang himan makagiya sa mga MSME sa mga termino sa pagpangandam sa katalagman sa kinatibuk-an, ug sa paghimo sa ilang plano sa pagpadayon sa negosyo labi na. Ang pipila sa mga butang mahimong dili magamit kanimo sa pagkakaran apan mahimong usa ka kabalaka sa ulahi samtang ang imong negosyo molambo.

Ang MSMEskansang mga marka nagpakita sa taas nga risgo ug ubos nga pagpangandam kinahanglan nga seryoso nga sulbaron ang mga kal-ang sa mga termino sa pagbutang sa mga proseso ug mga kahikayan sa lugar ug sa pagpamuhunan sa mga kahinguhaan (pisikal, tawo, imprastruktural) aron mapalambo ang kalig-on ug pagpangandam sa kalamidad. Ingon sa giingon, ang pagkapakyas sa pagplano mao ang pagplano nga mapakyas. Hinaot nga kini nga giya makadasig kanimo sa pagpalno ug pag-andam.

Alang sa tabang, mahimo nimong kontakon ang mo sunod:

Philippine Disaster Resilience Foundation (PDRF)

2nd Floor, Employee Service Building,
Meralco Compound, Ortigas Avenue,
Pasig City, 1600 Philippines
+63 (2) 88442700
Email: pdrfcentral@pdrf.org.ph

Department of Trade and Industry

Trade & Industry Building
361 Sen. Gil J. Puyat Ave.,
1200 Makati City, Philippines
Trunk Line: (632) 7791.3100 | (632) 7751.0384
Email: ask@dti.gov.ph

Para sa tibuok listahan sa Negosyo Centers sa DTI, palihog bisitaha ang [ang **https://www.dti.gov.ph/negosyo/negosyo-center/directory/**](https://www.dti.gov.ph/negosyo/negosyo-center/directory/)

Mapuslanon nga mga Link

Rapid Earthquake Damage Assessment System
<https://www.phivolcs.dost.gov.ph/index.php/information-tool/redas>

Philippines Community Risk Assessment & Prioritization Portal
<https://drrgateway.net/e-resilience/tool/philippines-community-risk-assessment-prioritization-portal>

Hazard Hunter
<https://hazardhunter.georisk.gov.ph/map>

Katatagan In A Box App

Payong App

